

I

(Законодателни актове)

ДИРЕКТИВИ

ДИРЕКТИВА 2011/16/ЕС НА СЪВЕТА

от 15 февруари 2011 година

относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане и за отмяна на Директива 77/799/ЕИО

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално членове 113 и 115 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид становището на Европейския парламент ⁽¹⁾,като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽²⁾,

в съответствие със специална законодателна процедура,

като има предвид, че:

- (1) Необходимостта държавите-членки да си оказват взаимопомощ в областта на данъчното облагане бързо нараства в условията на глобализация. В резултат на засилената мобилност на данъкоплатците, повишения брой на трансграничните транзакции и интернационализирането на финансовите инструменти държавите-членки са затруднени при правилното определяне на дължимия данък. Тази нарастваща трудност влияе върху работата на данъчните системи и води до двойно данъчно облагане, което от своя страна поражда стимули за данъчни измами и укриване на данъци, тъй като контролът се упражнява на национално равнище. По този начин се застрашава функционирането на вътрешния пазар.
- (2) Поради тази причина една държава-членка не може сама да управлява вътрешната си данъчна система, особено по отношение на преките данъци, без да получава информация от други държави-членки. За да се преодолеят отрицателните последици от това явление, е необходимо да се разгърне ново административно сътрудничество между данъчните администрации на държавите-членки. Необходими са подходящи инструменти, които да

способстват за изграждането на доверие между държавите-членки, като се приемат едни и същи правила, задължения и права за всички държави-членки.

- (3) Затова следва да бъде възприет изцяло нов подход, като се приеме нов текст, който да предостави на държавите-членки правомощията за успешно сътрудничество на международно равнище, с цел да се преодолеят отрицателните ефекти на постоянно нарастващата глобализация върху вътрешния пазар.
- (4) В тази връзка съществуващата Директива 77/799/ЕИО на Съвета от 19 декември 1977 г. относно взаимопомощта между компетентните органи на държавите-членки в областта на прякото данъчно облагане и облагане на застрахователните премии ⁽³⁾ вече не съдържа необходимите мерки за постигане на тези цели. Нейните сериозни слабости бяха разгледани в доклада от 22 май 2000 г. на *ad hoc* работната група на Съвета „Борба с данъчните измами“, както и след това в Съобщението на Комисията относно предотвратяване и борба с корпоративните и финансовите злоупотреби от 27 септември 2004 г. и Съобщението на Комисията относно необходимостта за развитие на координирана стратегия за подобряване на борбата с данъчните измами от 31 май 2006 г.
- (5) Директива 77/799/ЕИО, дори с последните ѝ изменения, беше изработена в условия, различни от сегашните изисквания на вътрешния пазар, и вече не отговаря на новите изисквания за административно сътрудничество.
- (6) Поради броя и естеството на адаптациите, които трябва да бъдат направени на Директива 77/799/ЕИО, обикновеното ѝ изменение не би било достатъчно за постигане на целите. Поради това Директива 77/799/ЕИО следва да бъде отменена и заменена с нов правен инструмент. Този инструмент следва да се прилага към преките и непреките данъци, които все още не са предмет на законодателството на Съюза. За тази цел настоящата нова директива е правилният инструмент за ефективно административно сътрудничество.

⁽¹⁾ Становище от 10 февруари 2010 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

⁽²⁾ Становище от 16 юли 2009 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

⁽³⁾ ОВ L 336, 27.12.1977 г., стр. 15.

- (7) Настоящата директива се основава на постигнатото с Директива 77/799/ЕИО, но предвижда по-ясни и по-конкретни правила, уреждащи административното сътрудничество между държавите-членки, когато е необходимо, с цел да се установи, особено по отношение на обмена на информация, по-широко административно сътрудничество между държавите-членки. По-ясните правила следва да осигурят и възможност в обхвата да бъдат включени по-конкретно всички юридически и физически лица в Съюза, като се има предвид нарастващото многообразие на правни сдружения, които включват не само традиционни сдружения, като тръстове, фондации и инвестиционни фондове, но и всеки нов инструмент, който може да бъде създаден от данъкоплатци в държавите-членки.
- (8) Нужни са повече преки контакти между местните или националните служби на държавите-членки, отговарящи за административното сътрудничество, като по правило комуникацията следва да се осъществява между централните звена за връзка. Липсата на преки контакти води до неефективност, непълноценно използване на инструментите за административно сътрудничество и забавяне на комуникацията. Във връзка с това следва да се включи разпоредба, предвиждаща повече преки контакти между службите, за да се постигне по-ефективно и по-бързо сътрудничество. Предоставянето на компетентност на отделите за връзка следва да се подчинява на националните разпоредби на всяка държава-членка.
- (9) При запитване от страна на друга държава-членка, държавите-членки следва да обменят информация относно отделни случаи и следва да направят необходимите разследвания, за да получат търсената информация. Стандартът за предполагаема значимост има за цел да осигури възможно най-широк обмен на информация по данъчни въпроси, като същевременно изясни, че държавите-членки не следва да се ангажират с опити за извличане на информация (т.нар. „fishing expeditions“), нито да искат информация, която няма връзка с данъчните задължения на даден данъкоплатец. Въпреки че член 20 от настоящата директива съдържа процедурни изисквания, тези разпоредби трябва да се тълкуват свободно, за да не се възпрепятства ефективният обмен на информация.
- (10) Следва да се отбележи, че задължителният автоматичен обмен на информация без предварително условие е най-ефективното средство за подобряване на правилното определяне на данъците при трансгранични казуси и за борба с измамите. За тази цел следва да се използва постепенен подход, като се започне с автоматичен обмен на налична информация по петте категории и след доклад от Комисията съответните разпоредби се преразглеждат.
- (11) Следва да се засилва и да се поощрява спонтанният обмен на информация между държавите-членки.
- (12) Следва да се установят срокове за предоставяне на информация съгласно настоящата директива, за да се гарантира, че обменът на информация е навременен, а оттам и ефективен.
- (13) Важно е длъжностни лица от данъчната администрация на една държава-членка да бъдат допускани на територията на друга държава-членка.
- (14) Тъй като данъчното положение на едно или повече данъчнозадължени лица, установени в различни държави-членки, често представлява общ или допълващ се интерес, следва да се предостави възможност две или повече държави-членки, по взаимно съгласие и на доброволен принцип, да извършват паралелни проверки на тези лица.
- (15) С оглед на законовите изисквания в някои държави-членки данъкоплатецът да бъде информиран за решенията и актовете относно данъчните му задължения и на произтичащите от това трудности за данъчните власти, включително и в случаите, когато данъкоплатецът се е преместил в друга държава-членка, е желателно при тези обстоятелства данъчните власти да могат да разчитат на сътрудничеството на компетентните органи на държавата-членка, в която данъкоплатецът се е преместил.
- (16) Обратна информация относно изпратената информация ще стимулира административното сътрудничество между държавите-членки.
- (17) Необходимо е държавите-членки и Комисията взаимно да си сътрудничат при постоянното разглеждане на процедурите за сътрудничество и при обмена на опит и най-добри практики в разглежданите области.
- (18) В интерес на ефективността на административното сътрудничество е важно информацията и документите, получени по силата на настоящата директива, да могат, при спазване на установените в настоящата директива ограничения, да бъдат използвани и за други цели в държавите-членки, които ги получават. Важно е също, при определени условия, държавите-членки да могат да предоставят тази информация на трета държава.
- (19) Случаите, в които запитана държава-членка може да откаже да предостави информация, следва да бъдат ясно посочени и ограничени, като се имат предвид определени частни интереси, които следва да бъдат защитени, а също и общественият интерес.
- (20) Държава-членка обаче не следва да отказва да предоставя информация, защото тя не представлява национален интерес или защото информацията се държи от банка, друга финансова институция, лице, посочено или действало като агент или доверено лице, или защото се отнася до капиталови дялове на лице.
- (21) Настоящата директива съдържа минимални норми и поради това не следва да засяга правото на държавите-членки да поддържат с други държави-членки отношения на по-широко сътрудничество в съответствие с националното си законодателство или в рамките на двустранни или многостранни споразумения, сключени с други държави-членки.

- (22) Освен това следва да се поясни, че ако държава-членка предоставя по-широко сътрудничество на трета държава от сътрудничеството, предвидено в настоящата директива, тя не следва да отказва същото по-широко сътрудничество на други държави-членки, които желаят да установят такива отношения на по-широко взаимно сътрудничество.
- (23) Обменът на информация следва да се извършва посредством стандартизирани формуляри, формати и канали за комуникация.
- (24) Следва да се извършва оценка на ефективността на административното сътрудничество, по-специално въз основа на статистически данни.
- (25) Мерките, необходими за прилагането на настоящата директива, следва да се приемат в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. за установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията ⁽¹⁾.
- (26) В съответствие с точка 34 от Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество държавите-членки се насърчават да съставят, в свой интерес и в интерес на Съюза, собствени таблици, които отразяват, доколкото е възможно, съответствието между настоящата директива и мерките за транспонирането ѝ, и да ги направят обществено достояние.
- (27) Обменът на информация, предвиден в настоящата директива, е предмет на разпоредбите за прилагане на Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защитата на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни ⁽²⁾ и на Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни ⁽³⁾. Въпреки това е необходимо да се имат предвид ограниченията на определени права и задължения, определени в Директива 95/46/ЕО с цел защита на интересите, посочени в член 13, параграф 1, буква д) от посочената директива. Тези ограничения са необходими и пропорционални предвид потенциалните загуби на приходи за държавите-членки и предвид решаващата роля на информацията, попадаща в обхвата на настоящата директива, за ефективността на борбата срещу измамите.
- (28) Настоящата директива зачита основните права и спазва принципите, признати по-специално от Хартата на основните права на Европейския съюз.
- (29) Доколкото целите на настоящото действие, а именно ползотворно административно сътрудничество между държавите-членки за преодоляване на отрицателните

последидици на нарастващата глобализация върху вътрешния пазар, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки, а предвид необходимото уеднаквяване и ефикасност могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, установен в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, както е установен в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тези цели,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

1. С настоящата директива се определят правилата и процедурите, посредством които държавите-членки си сътрудничат помежду си с оглед на обмена на информация, която има предпологаема значимост за администриране и прилагане на националните закони на държавите-членки относно данъците, посочени в член 2.

2. С настоящата директива се определят също разпоредбите за обмен на информацията, посочена в параграф 1, по електронен път, както и правилата и процедурите, посредством които държавите-членки и Комисията си сътрудничат по въпроси, свързани с координацията и оценката.

3. Настоящата директива не засяга прилагането в държавите-членки на правилата за взаимопомощ по наказателноправни въпроси. Тя не засяга и изпълнението на каквито и да е задължения на държавите-членки за по-широко административно сътрудничество, произтичащи от други правни инструменти, включително двустранни или многостранни споразумения.

Член 2

Обхват

1. Настоящата директива се прилага за всякакъв вид данъци, налагани от държавите-членки или от тяхно име, или от териториални или административни подразделения на държавите-членки, включително органите на местната власт.

2. Независимо от параграф 1 настоящата директива не се прилага за данък добавена стойност и мита, нито за акцизи, които са предмет на друго законодателство на Съюза в областта на административното сътрудничество между държавите-членки. Директивата не се прилага също за вноските за задължително социално осигуряване, платими на държава-членка или на подразделение на държавата-членка, или на социалноосигурителните институти, създадени от публичното право.

⁽¹⁾ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

⁽²⁾ ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31.

⁽³⁾ ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1.

3. При никакви обстоятелства не се тълкува, че данъците, посочени в параграф 1, включват:

- а) такси, като например такси за удостоверения и други документи, издавани от публичните органи; или
- б) такси с договорно естество, като например заплащане на обществени услуги.

4. Настоящата директива се прилага към посочените в параграф 1 данъци, наложени на територията, към която се прилагат Договорите, както е предвидено в член 52 от Договора за Европейския съюз.

Член 3

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- 1. „компетентен орган“ на държава-членка е органът, посочен като такъв от държавата-членка. Когато действат по силата на настоящата директива, централното звено за връзка, отделът за връзка или компетентното длъжностно лице също се считат за компетентни органи по делегация в съответствие с член 4;
- 2. „централно звено за връзка“ е службата, посочена като такава, натоварена с основната отговорност за осъществяване на контактите с останалите държави-членки в областта на административното сътрудничество;
- 3. „отдел за връзка“ е всяка друга служба освен централното звено за връзка, посочена като такава, натоварена с осъществяването на пряк обмен на информация съгласно настоящата директива;
- 4. „компетентно длъжностно лице“ е всяко длъжностно лице, упълномощено да осъществява пряк обмен на информация съгласно настоящата директива;
- 5. „запитващ орган“ е централното звено за връзка, отдел за връзка или всяко компетентно длъжностно лице на държава-членка, които отправят искане за съдействие от името на компетентния орган;
- 6. „запитан орган“ е централното звено за връзка, отдел за връзка или всяко компетентно длъжностно лице на държава-членка, които получават искане за съдействие от името на компетентния орган;
- 7. „административно разследване“ са всички видове инспекции, проверки и други действия, предприети от държавите-членки при изпълнение на техните правомощия с оглед осигуряване на правилното прилагане на данъчното законодателство;

8. „обмен на информация при поискване“ е обмен на информация въз основа на искане, отправено от запитващата държава-членка към запитаната държава-членка за конкретен случай;

9. „автоматичен обмен на информация“ е системно предоставяне на друга държава-членка на предварително определена информация, без предварително отправено искане, на предварително определен интервал от време. По смисъла на член 8 терминът „известна информация“ се отнася за информацията в данъчните регистри на предоставящата държава-членка, до която се получава достъп в съответствие с процедурите за събиране и обработване на информация в тази държава-членка;

10. „спонтанен обмен на информация“ е несистемно предаване на информация на друга държава-членка по всяко време и без предварително отправено искане;

11. „лице“ е:

- а) физическо лице;
- б) юридическо лице;
- в) когато действащото законодателство предвижда такава възможност, сдружение на лица, за което е признато правото да извършва правни действия, но без статут на юридическо лице; или
- г) всяка друга правна договореност, независимо от нейното естество и форма и без значение дали има правосубектност, притежаваща или управляваща активи, които, в т.ч. и полученият от тях доход, подлежат на облагане с който и да е от данъците, попадащи в обхвата на настоящата директива;

12. „по електронен път“ е използването на електронно оборудване за обработка, включително цифрова компресия, и за съхраняване на данни, както и използването на проводници, радиопредаване, оптични технологии или други електромагнитни средства;

13. „мрежа CCN“ е обща платформа, която се основава на обща комуникационна мрежа (CCN), разработена от Съюза за предаването на всякакви данни по електронен път между компетентните органи в областта на митническото и данъчното облагане.

Член 4

Организация

1. Всяка държава-членка съобщава на Комисията най-късно един месец след 11 март 2011 г. кой е компетентният орган за целите на настоящата директива и незабавно информира Комисията при промяна на компетентния орган.

Комисията предоставя достъп до информацията на останалите държави-членки и публикува списък на компетентните органи на държавите-членки в *Официален вестник на Европейския съюз*.

2. Компетентният орган определя едно-единствено централно звено за връзка. Компетентният орган отговаря за уведомяването на Комисията и останалите държави-членки за това.

На централното звено за връзка може да се възложи също отговорността за осъществяване на контактите с Комисията. Компетентният орган отговаря за уведомяването на Комисията за това.

3. Компетентният орган на всяка държава-членка може да посочи отдели за връзка, на които е предоставена компетентност в съответствие с националното законодателство или политика. Централното звено за връзка отговаря за актуализирането на списъка на отделите за връзка и за предоставянето му на централните звена за връзка на другите заинтересовани държави-членки и на Комисията.

4. Компетентният орган на всяка държава-членка може да определя компетентни длъжностни лица. Централното звено за връзка отговаря за актуализирането на списъка на компетентните длъжностни лица и за предоставянето му на централните звена за връзка на другите заинтересовани държави-членки и на Комисията.

5. Длъжностните лица, участващи в административното сътрудничество съгласно настоящата директива, се считат при всички случаи за компетентни длъжностни лица за тази цел в съответствие с условията, определени от компетентните органи.

6. Когато отдел за връзка или компетентно длъжностно лице изпраща или получава искане или отговор на искане за сътрудничество, то уведомява за това централното звено за връзка на своята държава-членка съгласно установената от тази държава-членка процедура.

7. Когато отдел за връзка или компетентно длъжностно лице получава искане за сътрудничество, налагащо действия извън неговата компетентност, предоставена му в съответствие с националното законодателство или политика на неговата държава-членка, искането се изпраща незабавно на централното звено за връзка на неговата държава-членка и запитващият орган се информира за това. В този случай срокът съгласно член 7 започва да тече от деня, следващ датата на изпращане на искането за сътрудничество до централното звено за връзка.

ГЛАВА II

ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ

РАЗДЕЛ I

Обмен на информация при поискване

Член 5

Процедура за обмен на информация при поискване

По искане на запитващия орган запитаният орган предоставя на запитващия орган информацията, посочена в член 1, параграф 1,

с която разполага или тази, която получава в резултат на административни разследвания.

Член 6

Административни разследвания

1. Запитаният орган организира извършването на административни разследвания, необходими за получаването на посочената в член 5 информация.

2. Посоченото в член 5 искане може да съдържа мотивирано искане за специфично административно разследване. Ако запитаният орган прецени, че не е необходимо административно разследване, той незабавно уведомява запитващия орган за причините.

3. За да получи исканата информация или да извърши исканото административно разследване, запитаният орган следва същите процедури, както ако би действал по собствена инициатива или по искане на друг орган в своята държава-членка.

4. Ако запитващият орган е отправил конкретно искане, запитаният орган изпраща оригинали на документи, при условие че това не противоречи на действащите разпоредби в държавата-членка на запитания орган.

Член 7

Срокове

1. Запитаният орган предоставя информацията по член 5 във възможно най-кратък срок, но не по-късно от шест месеца след датата на получаване на искането.

В случаите обаче, когато запитаният орган вече разполага с необходимата информация, информацията се предава в рамките на два месеца от горепосочената дата.

2. В някои конкретни случаи запитващият орган и запитаният орган могат да договорят помежду си срокове, различни от предвидените в параграф 1.

3. Запитаният орган потвърждава пред запитващия орган, че е получил искането, като прави това незабавно и при всички случаи не по-късно от седем работни дни след датата на получаване, и ако е възможно, по електронен път.

4. В рамките на един месец от получаване на искането за информация запитаният орган уведомява запитващия орган относно евентуални пропуски в искането и относно нуждата от допълнителни общи сведения. В този случай сроковете, посочени в параграф 1, започват да текат от следващия ден след деня, в който запитаният орган е получил необходимата допълнителна информация.

5. Когато запитаният орган не е в състояние да отговори на искането в определения срок, той уведомява запитващия орган незабавно и във всеки случай в рамките на три месеца от получаване на искането относно причините за невъзможността му да спазва срока и относно срока, в който смята, че би могъл да отговори.

6. Ако запитаният орган не притежава исканата информация и не е в състояние или отказва да отговори на искането за информация на основанията, предвидени в член 17, той незабавно и при всички случаи в рамките на един месец след датата на получаване на искането информира запитващия орган относно причините за това.

РАЗДЕЛ II

Задължителен автоматичен обмен на информация

Член 8

Обхват и условия на задължителния автоматичен обмен на информация

1. Компетентният орган на всяка държава-членка чрез автоматичен обмен съобщава на компетентния орган на всяка друга държава-членка информация за данъчните периоди от 1 януари 2014 г., с която разполага, относно лица, установени в тази друга държава-членка, по отношение на следните конкретни категории доходи и капитал, които следва да се тълкуват съгласно националното законодателство на държавата-членка, предоставяща информацията:

- а) доходи от трудови правоотношения;
- б) директорски възнаграждения;
- в) животозастрахователни продукти, които не попадат в обхвата на други правни инструменти на Съюза относно обмена на информация и други подобни мерки;
- г) пенсии;
- д) собственост и доходи от недвижимо имущество.

2. До 1 януари 2014 г. държавите-членки подават на Комисията информация относно изброените в параграф 1 категории, за които имат налични данни. Те уведомяват Комисията за всякакви последващи изменения на тези данни.

3. Компетентният орган на дадена държава-членка може да заяви пред компетентния орган на която и да е друга държава-членка нежеланието си да получава информация за посочените в параграф 1 категории доход и капитал или нежеланието си да получава информация относно доходи или капитал, които не надвишават определените прагови стойности. Той информира и

Комисията за това. За дадена държава-членка може да се счита, че не желае да получава информация в съответствие с параграф 1, ако тя не е подала информация на Комисията за нито една категория, за която има налични данни.

4. До 1 юли 2016 г. държавите-членки предоставят ежегодно на Комисията статистически данни за обема на автоматичния обмен и, доколкото е възможно, информация за административните и други видове разходи и ползи, свързани с извършения обмен, както и за всякакви потенциални изменения както за данъчните администрации, така и за трети страни.

5. До 1 юли 2017 г. Комисията представя доклад, съдържащ преглед и оценка на получените статистически данни и информация, в който се разглеждат въпроси като административните и други имащи отношение разходи и ползите от автоматичния обмен на информация, както и свързаните с него практически аспекти. При целесъобразност Комисията представя на Съвета предложение относно категориите доход и капитал и/или условията, установени в параграф 1, включително условието за наличност на информацията относно лица, установени в други държави-членки.

Когато разглежда представено от Комисията предложение, Съветът обмисля подобряването на ефикасността и функционирането на автоматичния обмен на информация и издигането му на по-високо равнище, с цел да бъде предвидено следното:

- а) чрез автоматичен обмен компетентният орган на всяка държава-членка предоставя на компетентния орган на всяка друга държава-членка информация за данъчните периоди от 1 януари 2017 г., свързана с лица, установени в тази друга държава-членка, по отношение поне на три от изброените в параграф 1 конкретни категории доход и капитал, които следва да се тълкуват съгласно националното законодателство на държавата-членка, предоставяща информацията; и
- б) разширяване на списъка на категориите в параграф 1, като се включат дивидентите, доходите от капитал и възнагражденията за права.

6. Съобщаването на информация се извършва най-малко един път годишно в срок от шест месеца след края на данъчната година в държавата-членка, през която информацията стане налична.

7. Комисията приема практическите условия за извършване на автоматичния обмен на информация в съответствие с процедурата, посочена в член 26, параграф 2, преди датите, посочени в член 29, параграф 1.

8. Когато държавите-членки постигнат съгласие за автоматичен обмен на информация относно допълнителни категории доход и капитал в рамките на двустранни или многостранни споразумения, които те сключват с други държави-членки, те уведомяват Комисията относно тези споразумения, като Комисията, от своя страна, предоставя достъп до тях на всички останали държави-членки.

РАЗДЕЛ III

Спонтанен обмен на информация

Член 9

Обхват и условия на спонтанния обмен на информация

1. Компетентният орган на всяка държава-членка спонтанно съобщава информацията по член 1, параграф 1 на компетентния орган на всяка друга заинтересована държава-членка във всеки един от следните случаи:

- а) компетентният орган на едната държава-членка има основания да предполага, че е възможно да има загуба на данъчни приходи в другата държава-членка;
- б) данъчнозадължено лице ползва намаление на данъка или освобождаване от данък в едната държава-членка, което би довело до увеличаване на данъка или възникване на данъчно задължение в другата държава-членка;
- в) търговски сделки между данъчнозадължено лице от една държава-членка и данъчнозадължено лице от друга държава-членка се осъществяват в рамките на една или повече държави по начин, който може да доведе до намаляване на дължимите данъци в едната или другата държава-членка, или и в двете;
- г) компетентният орган на държава-членка има основания да предполага, че намаляването на данъчното задължение може да е следствие от фиктивни прехвърляния на печалби в рамките на групи предприятия;
- д) информацията, предоставена на едната държава-членка от компетентния орган на другата държава-членка е дала възможност да се получи информация, която може да е полезна за определяне на данъчно задължение в другата държава-членка.

2. Компетентните органи на държавите-членки могат спонтанно да съобщават на компетентните органи на другите държави-членки всяка информация, която им е известна и която може да е от полза за компетентните органи на другите държави-членки.

Член 10

Срокове

1. Компетентният орган, който разполага с налична информация по член 9, параграф 1, изпраща тази информация на компетентния орган на всяка друга заинтересована държава-членка във възможно най-кратък срок и не по-късно от един месец, след като информацията стане налична.

2. Компетентният орган, на който е съобщена информация по член 9, потвърждава получаването на информацията на компетентния орган, предоставил информацията, ако е възможно по електронен път, като прави това незабавно и при всички случаи не по-късно от седем работни дни след датата на получаване.

ГЛАВА III

ДРУГИ ФОРМИ НА АДМИНИСТРАТИВНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

РАЗДЕЛ I

Присъствие в административни служби и участие в административни разследвания

Член 11

Обхват и условия

1. По споразумение между запитващия орган и запитания орган и съгласно правилата, определени от последния, длъжностните лица, упълномощени от запитващия орган, с цел да обменят информацията по член 1, параграф 1, могат:

- а) да присъстват в службите, в които административните органи на запитаната държава-членка изпълняват своите задължения;
- б) да присъстват по време на административни разследвания, извършвани на територията на запитаната държава-членка.

Когато исканата информация се съдържа в документи, до които длъжностните лица на запитания орган имат достъп, на длъжностните лица на запитващия орган се предоставят копия на тези документи.

2. Доколкото законодателството на запитаната държава-членка позволява това, посоченото в параграф 1 споразумение може да предвижда, че когато длъжностни лица на запитващата държава-членка присъстват по време на административни разследвания, те могат да разпитват лица и да проверяват архиви.

Всеки отказ от страна на разследваното лице да се подчини на мерките за проверка на длъжностните лица на запитващия орган се разглеждат от запитания орган като отказ спрямо длъжностно лице на последния.

3. Длъжностните лица, упълномощени от запитващата държава-членка, които присъстват в друга държава-членка в съответствие с параграф 1, по всяко време могат да представят писмен документ, удостоверяващ самоличността и служебното им положение.

РАЗДЕЛ II

Паралелни проверки

Член 12

Паралелни проверки

1. Параграфи 2, 3 и 4 се прилагат, когато две или повече държави-членки се споразумеят да извършат паралелни проверки на собствената си територия на едно или повече лица, които представляват общ или допълващ се интерес за тях, с оглед да си обменят получената в резултат на това информация.

2. Компетентният орган на всяка държава-членка сам определя лицата, за които възнамерява да предложи извършването на паралелна проверка. Той уведомява компетентния орган на другите заинтересовани държави-членки за всички случаи, за които предлага паралелна проверка, като обосновава избора си.

Той посочва периода, в който трябва да се извършат тези проверки.

3. Компетентният орган на всяка заинтересована държава-членка решава дали да участва в паралелните проверки. Той потвърждава съгласието си или съобщава мотивирания си отказ на органа, предложил паралелната проверка.

4. Компетентният орган на всяка заинтересована държава-членка определя представител, отговорен за ръководенето и координирането на действията по проверката.

РАЗДЕЛ III

Административно уведомяване

Член 13

Искане за уведомяване

1. По искане на компетентния орган на дадена държава-членка компетентният орган на друга държава-членка, в съответствие с правилата за уведомяване относно подобни инструменти в запитаната държава-членка, уведомява адресата за всички актове и решения, издадени от административните органи на запитващата държава и отнасящи се до прилагането на нейна територия на законодателството в областта на данъците, предмет на настоящата директива.

2. В искането за уведомяване се посочва предметът на инструмента или решението, които трябва да бъдат съобщени, както и името и адресът на адресата, и всяка друга информация, която може да улесни идентифицирането на адресата.

3. Запитаният орган информира незабавно запитващия орган за отговора си, и по-специално за датата, на която адресатът е уведомен за решението или инструмента.

4. Запитващият орган отправя искане за уведомяване съгласно настоящия член само когато не е в състояние да уведоми адресата в съответствие с правилата за уведомяване относно съответните инструменти в запитващата държава-членка, или когато такова уведомяване би породило прекомерни трудности. Компетентният орган на държава-членка може да уведоми пряко адресат, който се намира на територията на друга държава-членка, относно съответния документ чрез препоръчано писмо или по електронен път.

РАЗДЕЛ IV

Обратна информация

Член 14

Условия

1. Когато компетентният орган предоставя информация съгласно член 5 или 9, той може да поиска от получилия информацията компетентен орган да му изпрати обратна информация за това. Ако бъде поискана обратна информация, получилият информацията компетентен орган, без да засяга правилата относно данъчната тайна и защитата на данните, приложими в неговата държава-членка, изпраща обратна информация на компетентния орган, който е предоставил информацията, във възможно най-кратък срок, но не по-късно от три месеца след като е станал известен резултатът от използването на поисканата информация. Комисията определя практическите условия в съответствие с процедурата, посочена в член 26, параграф 2.

2. Веднъж годишно и в съответствие с двустранно договорените практически условия компетентните органи на държавите-членки изпращат обратна информация на другите заинтересовани държави-членки във връзка с автоматичния обмен на информация.

РАЗДЕЛ V

Обмен на най-добри практики и опит

Член 15

Обхват и условия

1. Държавите-членки съвместно с Комисията разглеждат и оценяват предвиденото в настоящата директива административно сътрудничество и обменят резултатите от своя опит с цел подобряване на това сътрудничество и разработване, ако е необходимо, на правила в съответните области.

2. Държавите-членки, съвместно с Комисията, могат да изготвят насоки по отношение на всички аспекти, които се считат за необходими за обмен на най-добри практики и обмен на опит.

ПЛАВА IV

ПРАВИЛА ЗА АДМИНИСТРАТИВНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 16

Разкриване на информация и документи

1. Информацията, предавана между държавите-членки в каквато и да е форма съгласно настоящата директива, представлява служебна тайна и е защитена по същия начин, както подобна информация съгласно националното законодателство на държавата-членка, която я получава. Такава информация може да се използва за целите на администрирането и прилагането на националните закони на държавите-членки относно данъците, посочени в член 2.

Информацията може да се използва също и за изчисляване и облагане с други данъци и мита по член 2 от Директива 2010/24/ЕС на Съвета от 16 март 2010 г. относно взаимната помощ при събиране на вземания, свързани с данъци, такси и други мерки ⁽¹⁾, както и за изчисляване и събиране на вноски за задължително социално осигуряване.

Освен това тя може да се използва при съдебни и административни производства, свързани със санкции, образувани по повод нарушаване на данъчното законодателство, без да се засягат общите правила и разпоредби, уреждащи правата на ответниците и на свидетелите в тези производства.

2. С разрешението на компетентния орган на държава-членка, който изпраща информацията съгласно настоящата директива, и само доколкото това е разрешено от законодателството на държавата-членка на компетентния орган, получаващ информацията, информацията и документите, получени в съответствие с настоящата директива, могат да бъдат използвани за цели, различни от посочените в параграф 1. Такова разрешение се дава, ако информацията може да се използва за подобни цели в държавата-членка на компетентния орган, изпращащ информацията.

3. Ако компетентният орган на една държава-членка счита, че информацията, която е получил от компетентния орган на друга държава-членка, може да бъде полезна на компетентния орган на трета държава-членка за посочените в параграф 1 цели, той може да я предаде на последния компетентен орган, при условие че предаването се извършва в съответствие с правилата и процедурите, посочени в настоящата директива. Той информира компетентния орган на държавата-членка, от който произхожда информацията, за намерението си да сподели тази информация с трета държава-членка. Държавата-членка на произход на информацията може да се противопостави на споделянето на информация до 10 работни дни от получаването на съобщението от държавата-членка, която желае информацията да бъде споделена.

4. Разрешение за използване на информация по параграф 2, която е била предадена по силата на параграф 3, може да се даде

само от компетентния орган на държавата-членка, източник на информацията.

5. Информация, доклади, заявления и други документи или заверени копия, или извадки от тях, получени от запитания орган и предадени на запитващия орган в съответствие с настоящата директива, могат да бъдат привлечени като доказателства от компетентните органи на държавата-членка на запитващия орган при условията, предвидени за подобна информация, доклади, заявления и други документи, предоставяни от орган на тази държава-членка.

Член 17

Ограничения

1. Запитаният орган на държава-членка предоставя информацията по член 5 на запитващия орган на друга държава-членка, при условие че запитващият орган е изчерпал обичайните източници на информация, които би могъл да използва при дадените обстоятелства, за да получи исканата информация, без да застрашава постигането на целите си.

2. Настоящата директива не налага на запитана държава-членка задължението да извършва разследвания или да предоставя информация, ако извършването на такива разследвания или събирането на исканата информация за нейни собствени цели би противоречало на законодателството ѝ.

3. Компетентният орган на запитаната държава-членка може да откаже да предостави информация, когато запитващата държава-членка не е в състояние поради правни причини да предостави подобна информация.

4. Отказ за предоставяне на информация се допуска, ако това би довело до разкриването на търговска, промишлена или служебна тайна, или на търговски процес, или ако разкриването ѝ би противоречало на обществения ред.

5. Запитаният орган информира запитващия орган за основанията, поради които отказва да изпълни искането за информация.

Член 18

Задължения

1. Ако държава-членка изисква информация в съответствие с настоящата директива, другата държава-членка използва своите средства за събиране на информация, за да получи исканата информация, дори ако тази друга държава-членка няма нужда от тази информация за своите собствени данъчни цели. Това задължение не противоречи на член 17, параграфи 2, 3 и 4, позоваването на които в никакъв случай не се тълкува като разрешение за запитана държава-членка да откаже да предостави информация, само защото тази информация не представлява национален интерес.

⁽¹⁾ ОВ L 84, 31.3.2010 г., стр. 1.

2. При никакви обстоятелства член 17, параграфи 2 и 4 не се тълкуват като разрешение запитаният орган на държава-членка да откаже да предостави информация, само защото информацията се държи от банка, друга финансова институция, лице, посочено или действащо като агент или доверено лице, или защото се отнася до капиталов дялове на лице.

3. Независимо от параграф 2 дадена държава-членка може да откаже да предаде исканата информация, когато тази информация се отнася за данъчни периоди преди 1 януари 2011 г. и когато предаването на тази информация е могло да бъде отказано въз основа на член 8, параграф 1 от Директива 77/799/ЕИО, ако информацията е била поискана преди 11 март 2011 г.

Член 19

Разрастване на по-широкото сътрудничество, предоставено на трета държава

Ако държава-членка предоставя по-широко сътрудничество на трета държава от сътрудничеството, предвидено в настоящата директива, тази държава-членка не може да отказва същото по-широко сътрудничество на никоя друга държава-членка, която желае да установи такова по-широко взаимно сътрудничество с тази държава-членка.

Член 20

Стандартни формуляри и компютризирани формати

1. Исканията за информация и за административни разследвания в съответствие с член 5 и свързаните с тях отговори, потвърждения, искания за допълнителни общи сведения, невъзможност или отказ съгласно член 7 се изпращат, доколкото е възможно, посредством стандартен формуляр, приет от Комисията съгласно процедурата, предвидена в член 26, параграф 2.

Стандартните формуляри могат да бъдат придружени от доклади, заявления или други документи или заверени копия или извадки от тях.

2. Посоченият в параграф 1 стандартен формуляр включва най-малко следната информация, която запитващият орган трябва да предостави:

- а) самоличността на проверяваното или разследвано лице;
- б) данъчната цел, за която се търси информацията.

Запитващият орган може да предостави, доколкото му е известно и в съответствие с международните обстоятелства, името и адреса на всяко лице, за което се смята, че разполага с исканата информация, както и всякакви елементи, които могат да улеснят събирането на информация от страна на запитания орган.

3. Спонтанната информация и потвърждаването на получаването ѝ съгласно членове 9 и 10 съответно, молбите за административни уведомления съгласно член 13 и обратната информация съгласно член 14 се изпращат посредством стандартния формуляр, приет от Комисията в съответствие с процедурата, посочена в член 26, параграф 2.

4. Автоматичният обмен на информация съгласно член 8 се извършва посредством стандартизиран компютризиран формат, който цели улесняване на такъв автоматичен обмен и се базира на съществуващия компютризиран формат съгласно член 9 от Директива 2003/48/ЕО на Съвета от 3 юни 2003 г. относно данъчното облагане на доходи от спестявания под формата на лихвени плащания⁽¹⁾, който трябва да бъде използван за всякакъв вид автоматичен обмен на информация, приет от Комисията съгласно процедурата, посочена в член 26, параграф 2.

Член 21

Практически договорености

1. Предаването на информация по силата на настоящата директива, доколкото е възможно, се извършва по електронен път посредством мрежата CCN.

Ако е целесъобразно, Комисията приема практически правила, необходими за изпълнение на първа алинея, в съответствие с процедурата, посочена в член 26, параграф 2.

2. Комисията отговаря за необходимото развитие на мрежата CCN, позволяващо осъществяването на обмена на информация между държавите-членки.

Държавите-членки отговарят за необходимото развитие на техните системи с цел да осигурят обмена на информация чрез използването на мрежата CCN.

Държавите-членки се отказват от исканията си за възстановяване на направените от тях разходи по прилагането на настоящата директива, освен ако това е необходимо по отношение на възнаграденията, платени на експерти.

3. Лицата, надлежно упълномощени от Органа за акредитиране по сигурността към Комисията, могат да имат достъп до тази информация, само доколкото това е необходимо за наблюдението, поддръжката и развитието на мрежата CCN.

4. Исканията за сътрудничество, включително исканията за уведомяване и приложените към тях документи, могат да се изготвят на всеки език, за който запитаният и запитващият орган са се споразумели.

Тези искания се придружават от превод на официалния език или на един от официалните езици на държавата-членка на запитания орган само в специални случаи, когато запитаният орган представи основания за искането за такъв превод.

⁽¹⁾ ОВ L 157, 26.6.2003 г., стр. 38.

Член 22

Специфични задължения

1. Държавите-членки вземат всички необходими мерки за:
  - а) осигуряване на ефективна вътрешна координация в рамките на организацията, посочена в член 4;
  - б) установяване на пряко сътрудничество с органите на другите държави-членки, посочени в член 4;
  - в) осигуряване на безпрепятственото прилагане на процедурите за административно сътрудничество, предвидени в настоящата директива.
2. Комисията съобщава на всяка държава-членка всякаква обща информация относно изпълнението и прилагането на настоящата директива, която е получила и е в състояние да предостави.

ГЛАВА V

ОТНОШЕНИЯ С КОМИСИЯТА

Член 23

Оценка

1. Държавите-членки и Комисията проучват и оценяват резултатите от работата на предвиденото в настоящата директива административно сътрудничество.
2. Държавите-членки съобщават на Комисията цялата необходима информация за оценката на ефективността на предвиденото в настоящата директива административно сътрудничество при борбата с укриването на данъци и избягването на данъчното облагане.
3. Държавите-членки информират Комисията за годишната оценка на ефективността на автоматичния обмен на информация, предвиден в член 8, както и за постигнатите практически резултати. Комисията приема формата и условията за предаването на тази годишна оценка в съответствие с процедурата, посочена в член 26, параграф 2.
4. В съответствие с посочената в член 26, параграф 2 процедура Комисията определя списъка от статистически данни, които държавите-членки представят за целите на оценка на настоящата директива.
5. Информацията, предадена на Комисията съгласно параграфи 2—4, се третира от Комисията като поверителна в съответствие с разпоредбите, приложими за органите на Съюза.
6. Информацията, предадена на Комисията от държава-членка съгласно параграфи 2—4, както и всички доклади или документи, изготвени от Комисията въз основа на тази информация, могат да бъдат предавани на останалите държави-

членки. Предаваната информацията представлява служебна тайна и е защитена по същия начин, както подобна информация съгласно националното законодателство на държавата-членка, която я получава.

Изготвените от Комисията доклади и документи, посочени в настоящия параграф, могат да се използват от държавите-членки за аналитични цели, но не се публикуват, нито се предоставят на други лица или органи без изричното съгласие на Комисията.

ГЛАВА VI

ОТНОШЕНИЯ С ТРЕТИ ДЪРЖАВИ

Член 24

Обмен на информация с трети държави

1. Ако компетентният орган на държава-членка получи от трета държава информация, която има предполагаема значимост за администриране и прилагане на националните закони на тази държава-членка относно данъците, посочени в член 2, този орган може да предоставя информацията на компетентните органи на държавите-членки, за които тази информация може да бъде полезна, и на всички запитващи органи, доколкото това е разрешено съгласно споразумение с тази трета държава.
2. Компетентните органи могат, в съответствие с вътрешните си разпоредби относно предоставянето на лични данни на трети държави, да съобщават на трети държави информация, получена в съответствие с настоящата директива, единствено ако са спазени всички посочени по-долу условия:
  - а) компетентният орган на държавата-членка, който е източник на информацията, е изразил съгласие за това съобщение;
  - б) съответната трета държава е предприела действия за оказване на поисканото сътрудничество за събиране на доказателства за трансакции с нередовен или незаконен характер, които противоречат на данъчното законодателство или го нарушават.

ГЛАВА VII

ОБЩИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 25

Защита на данните

Обменът на информация, извършван съгласно настоящата директива, е предмет на разпоредбите за прилагане на Директива 95/46/ЕО. Въпреки това за целите на правилното прилагане на настоящата директива държавите-членки ограничават обхвата на задълженията и правата, предвидени в член 10, член 11, параграф 1, членове 12 и 21 от Директива 95/46/ЕО, до степента, необходима за запазване на интересите по член 13, параграф 1, буква д) от посочената директива.

Член 26**Комитет**

1. Комисията се подпомага от комитет, наречен „Комитет за административно сътрудничество в данъчната област“.

2. Когато се прави позоваване на настоящия параграф, се прилагат членове 5 и 7 от Решение 1999/468/ЕО.

Срокът, предвиден в член 5, параграф 6 от Решение 1999/468/ЕО, се определя на три месеца.

Член 27**Докладване**

На всеки пет години след 1 януари 2013 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за прилагането на настоящата директива.

Член 28**Отмяна на Директива 77/799/ЕИО**

Директива 77/799/ЕИО се отменя, считано от 1 януари 2013 г.

Позоваванията на отменената директива се считат за позовавания на настоящата директива.

Член 29**Транспониране**

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, считано от 1 януари 2013 г.

Въпреки това те въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с член 8 от настоящата директива, считано от 1 януари 2015 г.

Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условиата и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 30**Влизане в сила**

Настоящата директива влиза в сила в деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 31**Адресати**

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 15 февруари 2011 година.

За Съвета

Председател

MATOLCSY Gy.